

Socialministeriet
Børneenheden
J.nr. 2007-682
Eco/jbo

6. februar 2007

**Notat
om
Høring af forslag om lov om ændring af lov om social service (styrkelse af
ungdomssanktionen)**

Høring

Forslaget til lov om ændring af lov om social service (styrkelse af ungdomssanktionen) blev sendt til høring d. 15. januar 2007 med svarfrist d. 26. januar 2007.

Socialministeriet har fået skriftlige høringssvar fra 18 organisationer, myndigheder mv. Det drejer sig om Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Socialpædagogernes Landsforbund, HK/kommunal, Dansk Socialrådgiverforening, Foreningen af statsforvaltningsjurister, Børne- og Kulturchefforeningen, Danske Regioner, Region Midtjylland, KL, Det Kriminalpræventive Råd, Kriminalforsorgen, Rigsadvokaten, Ankestyrelsen, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, Skatteministeriet, Indenrigs- og sundhedsministeriet.

Generelt er høringssparterne positive over for lovforslaget, idet de mener, at det vil kunne styrke ungdomssanktionen. Langt de fleste af høringssparterne mener, at der er behov for at styrke sammenhængen i de 3 faser, og at indførelse af en koordinator kan sikre en større sammenhæng i faserne. Endvidere er der tilslutning til, at der i højere grad fokuseres på de unges uddannelse og beskæftigelse i forbindelse med handleplansarbejdet. Endvidere er der generelt tilslutning til forslaget om, at man på de sikrede afdelinger skal kunne foretage ransagelse og legemsbesigtigelse.

Der er dog forskellige kommentarer til de enkelte punkter i forslaget, som gennemgås og kommenteres nedenfor.

Indhold

1. Kommentarer vedr. styrkelse af sammenhængen i indsatsen via en koordinator	2
1.1 Generelle bemærkninger	2
1.2 Bemærkninger til de enkelte punkter	3
2. Skærpelse af handleplaner med fokus på uddannelse og beskæftigelse.....	5
2.1 Generelle bemærkninger	5
2.2 Bemærkninger til de enkelte punkter	6
3. Ransagelse og legemsbesigtigelse af børn og unge i sikrede afdelinger	7
3.1 § 123a, stk. 1 og 2	7
3.2 § 123 a, stk. 3	10
4. Andet	10
4.1 Dokumentationssystem	10
4.2 Andre anbefalinger	11

1. Kommentarer vedr. styrkelse af sammenhængen i indsatsen via en koordinator

1.1 Generelle bemærkninger

Danske Regioner, Rigsadvokaten, Kriminalforsorgen, Socialpædagogernes Landsforbund (SL), HK/kommunal (HK), Dansk Socialrådgiverforening, Foreningen af Danske Døgninstitutioner (FADD), Børnerådet, Integrationsministeriet og Børne- og Kulturchefforeningen (BKF) mener, at der er behov for at sikre sammenhængen i ungdomssanktionens 3 faser, og at dette bl.a. kan ske ved at tilknytte en koordinator til den enkelte unge.

FADD peger endvidere på, at det er positivt at især fase 3 styrkes, og at forslaget medfører, at koordinatorene uddannes til denne funktion.

Det er dog KL's holdning, at der med færre og større kommuner vil ske en automatisk styrkelse og fortsat kvalificering af den kommunale indsats i forhold til unge, som er idømt en ungdomssanktion. De sætter derfor generelt spørgsmålstegn ved relevansen og timingen af ny lovgivning på området. Hele den komplekse problemstilling om ungdomssanktionen og den kommunale indsats kan efter KL's mening ikke løses med de foreslåede ændringer.

BKF mener, at lovforslaget er for detaljeret, og at det er unødvendigt at indføre et nyt begreb – koordinator - for denne gruppe. Funktionen ville kunne holdes inden for de allerede eksisterende muligheder i lovgivningen vedr. kontaktpersonordningen. De mener endvidere, at forslaget om møder med relevante parter (netværksmøder) alene bør skrives i vejledningen til kommunerne og ikke i selve loven.

Selv om SL, HK og Dansk Socialrådgiverforening er enige om at styrke ungdomssanktionen, beklager de, at der ikke er overvejelser om selve foranstaltningens grundstruktur og er i tvivl om, hvor langt man kan komme med en ny

person bygget ”ovenpå” sanktionen og endnu en udbygning af handleplanerne.

Socialministeriets kommentarer:

Ministeriet er enig i at færre og større kommuner vil kunne medføre, at der sker en styrkelse og kvalificering af sagsbehandlingen.

Når der på trods af denne styrkelse af kommunernes sagsbehandling alligevel ønskes en styrkelse af ungdomssanktionen, skyldes det, at flere undersøgelser har vist, at der er et særskilt behov for at styrke ungdomssanktionen. De unge, der er idømt en ungdomssanktion, udgør en lille, men tung målgruppe med komplekse problemer.

Til forskel fra eksisterende regler, hvor tildelingen af en kontaktperson, som nogle unge hidtil har fået tilknyttet, afhænger af, om kommunen skønner, at der er behov for dette, vil loven medføre, at den unge får ret til en koordinator.

Når der indføres et nyt begreb som koordinator, skyldes det desuden, at de eksisterende muligheder i lovgivningen om en kontaktperson ikke er målrettet netop den koordinerende rolle og afholdelse af møder med relevante parter, samtidig med at koordinatoren kvalificeres til at varetage disse opgaver.

For at sikre, at der afholdes koordinerende møder, nævnes det i loven og ikke alene i vejledningen, sådan som BKF foreslår.

SL, HK og Dansk Socialrådgiverforening beklager, at der ikke er overvejelser om selve foranstaltningens grundstruktur, da forslaget alene retter sig mod styrkelse af indholdet i ungdomssanktionen. Bestemmelsen om ungdomssanktionen findes i straffeloven, som hører under Justitsministeriet og det er besluttet, at der ikke ændres i grundstrukturen i ungdomssanktionen førend Justitsministeriets Forskningsenhed har afsluttet deres undersøgelse af sanktionens effekter.

1.2 Bemærkninger til de enkelte punkter

Koordinator fra den unges netværk

Børnesagens Fællesråd og Region Midtjylland tilslutter sig, at unge i ungdomssanktionen får tilknyttet en koordinator. Region Midtjylland peger på, at det af lovtæksten bør fremgå, at det er et krav, at den unge får tilknyttet en koordinator og ikke et tilbud. KL og BKF peger på, at koordinatoren i højere grad bør findes i den unges netværk eller at det kunne være ungdomskonsulenter eller medarbejdere i Ungdommens Uddannelsesvejledning, idet en ansat på anbringelsesstedet/den sikrede afdeling kan blive opfattet som ”systemets repræsentant”.

Socialministeriets kommentarer:

Da formålet med forslaget er, at den unge får tilknyttet en koordinator, er teksten i forslaget ændret, så det fremgår, at den unge skal have tilknyttet en koordinator. Ved valg af koordinator skal der lægges vægt på, at koordinatoren er en den unge har tillid til og så vidt muligt kender i forvejen, bl.a. for at hindre

at vedkommende bliver opfattet som ”systemets repræsentant”. I bemærkningerne til lovforslaget peges der på, at det kan være en fra anbringelsesstedet, en den unge kender i forvejen eller en som kommunen finder. Der er således ikke noget til hinder for, at koordinatoren findes i den unges netværk, er en ungdomskonsulent eller medarbejder i Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Usikkerhed om ansvaret

KL er bekymret for, om en koordinator vil bidrage til usikkerhed om, hvor ansvaret for sagen ligger, og at kommunen vil komme til at miste overblikket over mødeaktiviteter, ressourceforbrug mv., hvilket ikke er hensigtsmæssigt.

Socialministeriets kommentarer:

Som det er nævnt i bemærkningerne til lovforslaget, er det fortsat den unges opholds- og handlekommune, som har ansvaret for indsatsen, selv om den unge får tilknyttet en koordinator. Det er kommunen, der har det endelige ansvar for at sikre sammenhængen i de 3 faser samt for at træffe afgørelser i henhold til afviklingen af ungdomssanktionen og yde evt. anden støtte via serviceloven. Det er derfor, som nævnt i lovforslaget, vigtigt, at der er en tæt kontakt og samarbejde mellem den unges sagsbehandler og koordinator.

Mulighed for at skifte koordinator

SL, HK og Dansk Socialrådgiverforening peger på, at der skal være mulighed for, at den unge kan få en anden koordinator end den, der er udpeget i første omgang, hvis det viser sig, at forholdet mellem koordinator og den unge kommer til at udvikle sig skævt.

Socialministeriets kommentarer:

Selv om der i bemærkningerne er lagt op til, at der ved valg af koordinator skal lægges vægt på, at det er en den unge kender i forvejen, og at vedkommende kan følge den unge i hele forløbet, er der med forslaget ikke lagt hindringer i vejen for, at koordinatoren kan skiftes ud, hvis forholdet mellem den unge og koordinator udvikler sig skævt eller koordinatoren af andre årsager siger op. Det bør dog ved ansættelsen af koordinatoren gøres opmærksom på, at det er vigtigt for den unge, at der ikke skiftes koordinator i forløbet.

Uddannelse og vejledning af koordinatorene

Region Midtjylland peger på, at det er afgørende for at kunne skabe sammenhæng i forløbet, at koordinatoren får uddannelse hertil, og at der udarbejdes en vejledning, hvor koordinatorens funktioner og kompetencer er nøje beskrevet.

Socialministeriets kommentarer:

Der er som led i lovforslaget afsat ressourcer til uddannelse af koordinator, ligesom der vil blive udarbejdet en vejledning med bl.a. beskrivelse af koordinatorens funktioner og kompetencer.

Ressourcer og kontinuitet

SL, HK og Dansk Socialrådgiverforening efterlyser, at forslaget forholder sig til, hvad der er behov for i kommunerne, for at få ungdomssanktionen til at

fungere. Herunder tiltag i forvaltningerne, der kan sikre ressourcer, kontinuitet og fokusering på ungdomssanktionens særlige problemstillinger.

Socialministeriets kommentarer:

Evalueringer og andre undersøgelser har vist, at der er behov for at sikre en sammenhæng i ungdomssanktionens 3 faser. Det er kommunen, som har ansvar for at sikre sammenhængen. På baggrund af undersøgelserne og anbefalinger fra ekspertgruppen om ungdomssanktionen er der peget på, at sammenhængen kan sikres, ved at den unge får tilknyttet en gennemgående person, som har ansvar for at holde netværksmøder med deltagelse af de relevante parter. Med lovforslaget tilføres forvaltningerne ekstra ressourcer til ansættelse af koordinatore og afholdelse af netværksmøder. Som en del af satspuljeaftalen om styrkelse af ungdomssanktionen er der i øvrigt ikke blot afsat midler til de ekstra udgifter, som lovforslaget medfører. Der er ligeledes afsat midler til bl.a. udarbejdelse af en håndbog til koordinatorene og kommunerne og rådgivning af koordinatorene og kommunerne, således at forvaltningerne støttes i arbejdet med unge, der idømmes en ungdomssanktion.

Koordinator og kontaktperson skal ikke være den samme person

Børnerådet stiller spørgsmål ved, om det er en god idé, at koordinatoren af netværksmøderne også skal være den unges fortrolige og rådgiver.

Socialministeriets kommentarer:

Ved ansættelse af koordinatore skal der lægges vægt på, at det er en den unge har tillid til og så vidt muligt kender i forvejen. Da formålet med at tilknytte en koordinator, udover at yde støtte til den enkelte unge, er at sikre en sammenhæng i de tre faser, vil en opsplitning i koordinatorens opgaver på flere personer, netop kunne være med til at vanskeliggøre sammenhængen i indsatsen.

2. Skærpelse af handleplaner med fokus på uddannelse og beskæftigelse

2.1 Generelle bemærkninger

Danske Regioner, Rigsadvokaten, Kriminalforsorgen, FADD, Børnerådet og BKF er positive over for forslaget om at opkvalificere og skærpe kravene til handleplanerne i forhold til målene om uddannelse og beskæftigelse.

FADD og Region Midtjylland ser gerne, at handleplanerne sendes til de berørte parter (dvs. unge, deres familie og institutionerne).

Kriminalforsorgen foreslår, at det centralt sikres, at handleplanerne for de ungdomssanktionsdømte bliver udarbejdet, og at kvaliteten i disse er tilfredsstillende.

KL peger på, at i forbindelse med anbringelsesreformen i 2006 blev kravene til undersøgelser og handleplaner skærpet. KL mener derfor, at de nugældende krav til handleplanen til fulde kan opfylde behovet for særlig fokus på uddan-

nelse og beskæftigelse. Endvidere påpeges, at det vil skabe unødigt forvirring at introducere forskellige typer af krav til handleplaner til forskellige typer af indsatsler.

Socialministeriets kommentarer:

Kvaliteten i handleplanerne er blevet styrket i forbindelse med anbringelsesreformen, idet der er opstillet 6 områder, som handleplanen skal forholde sig til med hensyn til opstilling af mål og delmål. Det vurderes dog, at der er et yderligere behov for at skærpe kravene til handleplanerne for unge, der idømmes en ungdomssanktion. Dels fordi angivelse af konkrete mål kan være med til at styrke kontinuiteten i indsatsen, dels fordi uddannelse og beskæftigelse er central i forhold til at sikre unge en kriminalitetsfri tilværelse. Derfor er det for unge i ungdomssanktionen specielt vigtigt, at der fokuseres på, at de skal være i gang med en uddannelse eller i beskæftigelse. Samtidig er det her, netop fordi der er tale om en afgrænset og præcis målgruppe, også muligt at stille mere præcise lovkrav til handleplanerne.

Med lovforslaget lægges der op til, man på netværksmøderne med deltagelse af de berørte parter drøfter handleplanerne og vurderer, om der er behov for at justere målsætningerne i handleplanerne. Handleplanen kan dog ikke i alle tilfælde sendes til alle berørte parter, da den kan indeholde personfølsomme oplysninger, som ikke alle berørte parter har adgang til. Det siger sig selv, at alle parter skal oplyses om og inddrages i forhold til de mål, hvor de spiller en rolle.

2.2 Bemærkninger til de enkelte punkter

Vanskeligt at opstille konkrete mål og delmål efter 3 måneder

KL stiller spørgsmålstejn ved, om det allerede efter 3 måneder er muligt at opstille meget konkrete mål og delmål for ungdomssanktionsdømte unge, fordi den første tid ofte vil være præget af, at den unge er vred på systemet. KL ønsker derfor mere fleksibilitet til at afpasse samarbejdet og dialogen med den unge, bl.a. om handleplanen.

Socialministeriets kommentarer:

Kommunen skal i forbindelse med vold eller alvorlig kriminalitet udarbejde en foreløbig handleplan senest 7 dage efter, at kommunen har fået dokumentation fra politiet om den begåede kriminalitet og derefter en endelig handleplan i samarbejde med den unge og dennes familie. Endvidere skal kommunen i forbindelse med indstillingen til en ungdomssanktion udarbejde en § 50 undersøgelse af den unge og i forbindelse med fuldbyrdelse af dommen til ungdomssanktionen en handleplan for de 3 faser. Dertil kommer, at kommunen i mange tilfælde kender den unge, fordi den unge tidligere har været i kontakt med det sociale system. En stor del af de unge har ligeledes før dommen til en ungdomssanktion tilbragt en periode i varetægtssurrogat på en sikret afdeling. Det må derfor forventes, at kommunen, når den unge indstilles til ungdomssanktion, har forudsætninger for at kunne udarbejde en handleplan, og at denne handleplan senest efter 3 måneder kan konkretiseres. Hvis der skal sikres sammenhæng og indhold i ungdomssanktionsforløbene, er det helt nødvendigt, at kommunerne

planlægger indholdet i forløbene og opstiller konkrete mål og delmål. Derfor bør der ikke indføres yderligere fleksibilitet – de konkrete mål skal på plads snarest muligt og senest indenfor tre måneder.

Opmærksomhed på unge med lav IQ

SL, HK og Dansk Socialrådgiverforening peger på, at det i bemærkningerne i lovudkastet angives, at ”Specielt i forhold til unge i ungdomssanktionen er det bl.a. særlig relevant i forhold til sundhedsforhold at være opmærksom på unge med psykiske problemer og problemer med misbrug, og tage højde for en evt. behandling af dette i handleplanen”. Her bør det også nævnes, at der skal være særlig opmærksomhed på unge med et lavt IQ. Det er deres opfattelse, at der er unge med svag begavelse, som idømmes ungdomssanktion, hvor der i stedet var brug for en anden indsats. Hvis unge har sådanne særlige vanskeligheder, som de nævnte, bør det afspejle sig i de tilbud, som foreslås for de pågældende. Det er for ofte ikke tilfældet i dag. Efter deres opfattelse bør udredningen, forberedelserne af handleplanen og en psykologisk undersøgelse påbegyndes i varetægtsperioden, og det bør markeres klart i lovudkastet.

Region Midtjylland foreslår en fremrykket pædagogisk og psykologisk udredning for at få et bedre grundlag for den videre indsats og forbedrede muligheder for at identificere unge, der ikke vurderes egnede til at idømmes en ungdomssanktion.

Socialministeriets kommentarer:

I bemærkninger til lovforslaget indføjes, at man skal være opmærksom på unge med et lavt IQ.

I forbindelse med vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier gøres der opmærksom på, at forudsætningen for anvendelsen af ungdomssanktionen, er at den unge kan drage nytte af behandlingen, og at den unge efter en individuel vurdering ikke findes uegnet til behandling.

Ministeriet er enig i at udredningen, forberedelserne af handleplanen og en eventuel psykologisk undersøgelse bør påbegyndes i varetægtsperioden. Vejledning om dette vil blive indarbejdet i den håndbog, der skal udarbejdes som led i lovforslaget. Det fremgår ligeledes af den eksisterende lovgivning og af vejledningen til kommunerne, at kommunen, i forbindelse med at den indstiller en ung til en ungdomssanktion, skal have gennemført en § 50-undersøgelse og udarbejdet en handleplan i forbindelse med fuldbyrdelse af dommen.

3. Ransagelse og legemsbesigtigelse af børn og unge i sikrede afdelinger

3.1 § 123a, stk. 1 og 2

Målgruppes afgrænsning

Børnesagens Fællesråd mener, at det er problematisk, at der henvises til børn og unge på sikrede afdelinger, når målgruppen i lovforslaget er unge mellem 15 og 18 år.

Socialministeriets kommentarer:

Det er korrekt, at det i lovforslaget fremgår, at målgruppen er unge mellem 15 og 18 år. Dette gælder imidlertid kun de, som er idømt en ungdomssanktion. For så vidt angår den del i lovforslaget, der vedrører ransagelse og besigtigelse, gælder forslaget for børn unge i alderen 12 til 18 år, idet børn ned til 12 år kan anbringes på sikrede afdelinger i særlige tilfælde. Formuleringen om målgruppen i bemærkningerne til lovforslaget er derfor rettet.

Barnet eller den unges besiddelse af effekter

Rigsadvokaten foreslår, at der i § 123 a, stk. 1, indsættes en bestemmelse svarende til straffuldbyrdelseslovens § 60, stk. 1, nr. 2, hvorefter der tillige kan ske undersøgelse af, hvilke effekter den pågældende har i sin besiddelse i sit opholdsrum eller på sin person, i tilfælde hvor den pågældende mistænkes for uretmæssig besiddelse af effekter. Det tilføjes, at det af forarbejderne til straffuldbyrdelseslovens § 60, stk. 1, fremgår, at der ikke er tale om en udtømmende opregning af de situationer, i hvilke der kan ske undersøgelse af den pågældendes opholdsrum eller person, mens det ikke i bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 123 a, stk. 1, anføres, hvorvidt opregningen skal anses for udtømmende.

Rigsadvokaten foreslår endvidere, at bestemmelsen i § 123 a, stk. 2, udformes i overensstemmelse med straffuldbyrdelseslovens § 60, stk. 2. Endvidere peges der i den forbindelse på, at det ikke er overensstemmende, at det i de specielle bemærkninger til den foreslåede bestemmelse i § 123 a, stk. 2, anføres, at en undersøgelse af den unges person alene kan foretages, hvis der er ”begrundet formodning” om, at den unge er uretmæssig i besiddelse af effekter, mens det i selve lovteksten anføres, at der skal være ”bestemte grunde til at antage”, at barnet eller den unge er i besiddelse af effekter.

M.h.t. ransagning/undersøgelse af den unges opholdsrum og den unge selv, peger FADD, Region Midtjylland, SL, HK og Dansk Socialrådgiverforening på, at det bør fremhæves, at der skal være tale om en begrundet mistanke, og at det er ud fra en konkret vurdering foretaget af forstander eller dennes stedfortræder, som kan retfærdiggøre, at der kan foretages ransagning/undersøgelse.

Socialministeriets kommentarer:

§ 123 a, stk. 1, er ikke identisk med straffuldbyrdelseslovens § 60, stk. 1. Det har i stk. 1, været vigtigt at formulere de tilfælde, hvor personalet på den sikrede institution uden lederens beslutning herom, kan ransage barnet eller den unges opholdsrum. Når der ikke i § 123 a, stk. 1, som i straffuldbyrdelseslovens § 60, stk. 1, nr. 2, kan ske undersøgelse af, hvilke effekter den pågældende har i sin besiddelse på sin person, er det således, fordi det foreslås, at dette kun kan ske efter en beslutning af institutionens leder eller den, der er bemyndiget hertil. Reglerne om undersøgelse af den unges opholdsrum er således kun i et vist omfang lagt op ad straffuldbyrdelseslovens regler, idet der er ønsket end anden tærskel for indgreb, da reglerne i servicelovens § 123 a, kommer til at omfatte unge under 18, herunder også unge, der ikke afsoner en straf.

Der er i stk. 1, tale om en udtømmende opremsning af, i hvilke tilfælde personalet kan ransage den unges opholdsrum uden lederens beslutning herom og dette er understreget i bemærkningerne til lovforslaget.

§ 123 a, stk. 2, derimod, omhandler udover barnet eller den unges opholdsrum, også den unges person. I de tilfælde, som ikke er omfattet af stk. 1, kan lederen eller den der er bemyndiget hertil, træffe bestemmelse om og foretage en undersøgelse af barnet eller den unges opholdsrum, hvis der er bestemte grunde til at antage, at barnet eller den unge er i besiddelse af effekter, der betyder, at ordensbestemmelser ikke kan overholdes, eller at sikkerhedshensyn ikke kan iagttages. Efter stk. 2, er det kun lederen eller den der bemyndiges dertil, der kan træffe bestemmelse om og foretage en undersøgelse af barnet eller den unge, hvis det handler om besigtigelse af barnet eller den unges person.

Formuleringen ”hvis der er bestemte grunde til at antage” i § 123 a, stk. 2, er identisk med straffuldbyrdelseslovens formulering i § 60, stk. 2. Baggrunden for at skrive, ”hvis der er bestemte grunde til at antage” er, at politiet ikke skal foretage sig noget i disse sager. Formuleringen ”begrundet mistanke” er derimod en formulering, der anvendes, når der er tale om noget strafferetligt, hvor politiet skal foretage sig noget.

Registrering og indberetning

Statsforvaltningsjuristerne peger på, at det ser ud til, at der ingen klagemulighed bliver for den unge (eller forældremyndighedsindehaveren), idet kompetencen til at træffe afgørelserne ligger hos afdelingen, institutionens leder eller den, der bemyndiges dertil, mens klageadgangen til det sociale nævn efter § 166 vedrører kommunalbestyrelsens afgørelser. De nævner ligeledes, at det bør overvejes, at indføre en bestemmelse om underretning af forældremyndighedsindehaver eller orientering til kommunalbestyrelsen på lignende måde, som der er reguleret om indberetning i § 136.

Socialministeriets kommentarer:

Servicelovens § 136 omhandler optagelse i særlige botilbud og registrering og indberetning af magtanvendelse overfor voksne.

For indberetning af magtanvendelse for børn og unge gælder magtanvendelsesbekendtgørelsens kapitel 5. Da undersøgelse af barnet eller den unges person eller opholdsrum ligeledes må betragtes som magtanvendelse, fastsættes tilsvarende regler om registrering og indberetning af disse sager som i magtanvendelsesbekendtgørelsen. Dvs. at institutionens leder eller dennes stedfortræder inden for 24 timer skal registrere tidspunktet for indgrebet, indgrebets art og begrundelse for indgrebet på et indberetningsskema udarbejdet til dette formål. Institutionens leder skal straks sende skemaet til opholdskommunen.

Barnet eller den unge, der har været involveret i episoden, der udløste undersøgelsen af barnet eller den unges person, skal gøres bekendt med indberetningen og have lejlighed til at ledsage denne med sin egen redegørelse for episoden.

Klare og entydige regler

KL mener, at det er vigtigt, at reglerne om magtanvendelse, herunder undersøgelser, er klare og entydige, således at der ikke opstår tvivl blandt ledelse og medarbejdere på institutionen. Endvidere peges på, at muligheden for ransagelse og legemsbesigtigelse bør ses i sammenhæng med de eksisterende regler om magtanvendelse overfor børn og unge anbragt uden for hjemmet. Det anbefales, at der udarbejdes vejledningsmateriale på området.

Socialministeriets kommentarer:

Der vil blive udarbejdet en række bestemmelser i magtanvendelsesbekendtgørelsen, der gør det klart og tydeligt for både leder og personalet på den sikrede institution, i hvilke tilfælde barnet eller den unges opholdsrum eller person kan undersøges. Tilsvarende vil de allerede eksisterende regler om indberetning og registrering af magtanvendelse blive anvendt på undersøgelse af barnets eller den unges opholdsrum eller person.

Socialministeriet vil overveje, om der er behov for et vejledningsmateriale på området.

3.2 § 123 a, stk. 3

Personalet, der foretager undersøgelsen, bør være af samme køn som barnet eller den unge

FADD, Region Midtjylland, SL, HK og Dansk Socialrådgiverforening er enige om, at en undersøgelse aldrig kan foretages og overværes af en person af andet køn end den unge. Region Midtjylland, SL, HK og Dansk Socialrådgiverforening understreger, at reglerne om legemsbesigtigelse kun skal kunne anvendes i de ekstraordinære situationer, hvor der vurderes at være fare på færde og af hensyn til såvel de unges som medarbejdernes sikkerhed, og at bestemmelsen ikke må omfatte egentlig kropsvisitation.

Socialministeriets kommentarer:

Formuleringen om, at en undersøgelse af barnet eller den unges person kun undtagelsesvis må foretages og overværes af personer af andet køn end den unge, er formuleret således, i det man i helt ekstra ordinære tilfælde, hvor barnet eller den unge formodes at ville skade sig selv eller andre, ikke kan vente på, at der kommer personale af samme køn.

Bestemmelsen i § 123 a, stk. 3, omfatter ikke egentlig kropsvisitation eller afklædning, men alene klap uden på tøjet. Den unge vil dog kunne blive bedt om at tage sit overtøj af.

4. Andet

4.1 Dokumentationssystem

KL er enig i, at der er behov for løbende vurderinger af effekterne af ungdoms-sanktionen, men kan ikke støtte, at der etableres et selvstændigt dokumentations- og evalueringssystem til denne foranstaltning. Dels er der meget få sager, og dels er der p.t. drøftelser mellem Socialministeriet og KL om muligheden for at etablere et fælles nationalt dokumentationssystem, som kan sikre en løbende information til det centrale niveau. KL mener, at ungdomssanktionen bør

indgå i dette system, såfremt der opnås enighed mellem parterne om såvel mål som indikatorer.

BKF mener, at dokumentationen af indsats og resultat på dette område bør sammentænkes med den form for dokumentation, der i øvrigt iværksættes i forhold til den kommunale indsats efter børneparagrafferne i Lov om Social Service, så der ikke på denne specifikke indsats udvikles et særskilt dokumentationssystem.

Socialministeriets kommentarer:

Dokumentationssystemet skal selvfølgelig ses i tæt sammenhæng med andre dokumentationssystemer, og der skal opstilles krav om, at systemerne skal kunne fungere sammen og gøre gensidig brug af dataene i systemerne. Det fælles nationale dokumentationssystem, som KL henviser til, kommer ikke til at omfatte dokumentation af indsatsen på de enkelte sikrede afdelinger og opholdssteder. Der vil derfor være behov for et supplerende dokumentationssystem, som kan belyse denne indsats. Hensigten er bl.a., at der skal være bedre muligheder for at sammenligne resultaterne af de enkeltes steders indsats, for på den måde at sikre høj kvalitet. Dokumentationssystemet skal i forhold til de sikrede afdelinger omfatte alle unge på sikrede afdelinger, og ikke kun unge i ungdomssanktionen.

4.2 Andre anbefalinger

SL, HK og Dansk Socialrådgiverforening peger på flere andre områder, hvor der er behov for at styrke ungdomssanktionen. Det drejer sig om efterværn efter 3. fase, at der fremskaffes et anbringelsessted så snart indstillingen til ungdomssanktionen foreligger og særlige krav til anbringelsessteder, der anvendes i fase 2.

Endvidere peges der på behovet for at etablere en særlig efter- og specialistuddannelse for ansatte uddannede pædagoger og merituddannelse til ansatte uden uddannelse, der beskæftiger sig med kriminelle unge.

Socialministeriets kommentarer:

Muligheden for at etablere efterværn efter fase 3 i ungdomssanktionen og fremskaffe et anbringelsessted, så snart indstillingen foreligger, findes allerede i den eksisterende lovgivning. Det er nogle problemstillinger, som kan tages op i forbindelse med den håndbog, der skal laves som led i lovforslaget. Spørgsmålet om særlige forhold som anbringelsesstederne skal leve op til i forbindelse med fase 2, vil indgå i arbejdet med Tilbudsportalen.

Det er tvivlsomt, om der er nok ansatte på de sikrede afdelinger og de åbne anbringelser for kriminelle unge, til at der kan oprettes en særlig efter- og specialistuddannelse målrettet denne målgruppe eller en merituddannelse til ansatte uden uddannelse. Derimod kan der være behov for løbende efteruddannelse af de ansatte, hvilket de som driver anbringelsesstederne har ansvar for.